

Dosarul nr.3ra-133/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Corai Marin, reprezentat de avocatul Bîrcă Ludmila,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Corai Marin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 august 2019, Marin Corai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, solicitând anularea actului administrativ emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale să calculeze și să achite indemnizația lunară pentru creșterea copilului din data de 01.07.2019 din momentul ce i-a fost acordat prin ordin concediul pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, adică până la 21.10.2020 deoarece este o persoană asigurată.

În motivarea acțiunii Marin Corai a indicat că, la 12 iulie 2019, s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Oficiul sectorului Rîșcani, cu cerere privind calcularea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Conform notificării nr.6705 din 17.07.2019 recepționate, consideră poziția formulată de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale, Oficiul sectorului Rîșcani, neîntemeiată și abuzivă prin invocarea faptului că la data nașterii copilului a fost o persoană neasigurată. Or, la data nașterii copilului deja era o persoană asigurată, dat

fiind faptul că deja era încadrat în câmpul muncii în cadrul Serviciului Vamal, întrucât ordinul de angajare a fost emis după zilele de odihnă.

Din aceste considerente indică că, răspunsul oferit de Casa Teritorială de Asigurări Sociale, Oficiul sectorului Rîșcani, este lipsit de suport factologic or, nu era posibil ca ordinul să fie emis într-o zi de sâmbătă sau duminică, care conform Codului muncii se consideră ca zile de odihnă.

Subsecvent, își exprimă dezacordul cu răspunsul formal oferit de Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sectorului Rîșcani, deoarece zilele de odihnă în care nu a fost asigurat se substituie cu ziua imediat următoare în care s-a realizat venitul asigurat, deci nu este clară poziția Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Rîșcani, atât timp cât prevederile legale oferă posibilitatea stabilirii indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Consideră că, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Oficiul sectorului Rîșcani, este ilegală, emisă contrar prevederilor legale, cu încălcarea procedurii stabilite, din care motiv este pasibilă anulării integrale cu obligarea acesteia de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

În asemenea circumstanțe, solicită anularea actului administrativ emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale, Oficiului sectorului Rîșcani, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Oficiului sectorului Rîșcani, să calculeze și să achite indemnizația lunară pentru creșterea copilului din data de 01.07.2019, din momentul ce i-a fost acordat prin ordin concediul pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, adică până la 21.10.2020, deoarece este o persoană asigurată.

La 11 decembrie 2019, prin cererea depusă Marin Corai și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând anularea actului administrativ emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a stabili indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 (trei) ani, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a calcula și achita indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, adică până la data de 21.10.2020, deoarece este o persoană asigurată (f.d. 23-24).

Prin hotărârea din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Corai Marin împotriva CNAS, fiind recunoscut ca ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.6705 din 17.07.2019, obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze și să achite lui Marin Corai indemnizația lunară pentru creșterea copilului XXX până la împlinirea vârstei de 3 ani, începând cu 22.10.2019 până la 21.10.2020.

În rest, pretențiile lui Marin Corai au fost respinse ca neîntemeiate (f.d.31, 36-37).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că potrivit înscrisului din carnetul de muncă nr. AB 0695664, Corai Marin a fost angajat în funcția de inspector principal la Postul Vamal Hagimis, biroul vamal Centru în baza de concurs începând cu data de 23.10.2017, conform ordinului de angajare nr.1092-p din 23.10.2017.

La fel, instanța a reținut că, prin cererea nr.2834 din 12.07.2019, Corai Marin a solicitat de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani din data depunerii

prezentei cereri, iar în baza răspunsului nr.6705 din 17.07.2019, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani a informat pe Corai Marin că, temei pentru calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani nu este, deoarece la data nașterii copilului era o persoană neasigurată.

Drept urmare, prima instanță a concluzionat că decizia privind angajarea acestuia în funcția de inspector principal la Postul Vamal Hagimis, biroul vamal Centru nu a fost luată la data de 23.10.2017, dar preventiv emiterii ordinului nr.1092-p, având în vedere că Marin Corai a promovat cu succes concursul de angajare. Or, faptul emiterii de către Serviciul Vamal a ordinului de angajare la data de 23.10.2017 (fiind un proces tehnic), ulterior angajării propriu zise în funcție a cet. Corai Marin, nu este culpa reclamantului, considerent din care, motivul invocat de pârât prin care i s-a respins în stabilirea și achitarea indemnizației pentru creșterea copilului minor XXXX (născută la XXXX) până la împlinirea vârstei de 3 ani, nu poate fi invocat în cazul dat.

Prin prisma art. 7 alin. (5) din Legea nr.311 din 30.11.2018 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, instanța de fond a conchis că la data nașterii copilului, Corai Marin era deja o persoană asigurată, fiind încadrat în câmpul muncii în cadrul Serviciului vamal al Republicii Moldova, ținând cont de imposibilitatea emiterii ordinului de angajare într-o zi de sâmbătă sau duminică, considerate zile de odihnă.

Corespunzător, instanța a considerat că Corai Marin îndeplinește condițiile cumulative stabilite pentru calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului XXXX până la vârsta de 3 ani, începând cu 22.10.2019 până la 21.10.2020, or, în perioada de până la 22.10.2019, Corai Cristina a beneficiat în cadrul Casei Naționale de Asigurări Sociale de indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani.

Referitor la pretenția privind stabilirea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului începând cu data acordării concediului de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani (01.07.2019) potrivit ordinului nr.607-p din 27.06.2019, instanța de fond a respins-o ca neîntemeiată deoarece s-a constatat că, pentru perioada 01.07.2019-21.10.2019, indemnizația lunară a fost achitată soției Corai Cristina, fiind inacceptabilă dublarea acesteia prin achitarea în mod repetat soțului.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Casa Națională de Asigurări Sociale la 25 februarie 2020 a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea lui Marin Corai să fi respinsă ca neîntemeiată (f.d.35). La 05 mai 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.39), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel motivată (f.d.40-43).

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată integral hotărârea din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi cu privire la respingerea acțiunii de contencios administrativ înaintate de către Marin Corai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind

contestarea refuzului din 17.07.2019 și obligarea achitării indemnizației lunare pentru creșterea copilului, ca neîntemeiată (f.d.80, 81-91).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind greșită concluzia primei instanței precum că, la momentul nașterii copilului reclamantul/intimat, adică la 21.10.2017, fiind angajat în funcția de inspector principal al Postului Vamal Hagimis, în baza de concurs, începând cu data de 23 octombrie 2017, întrunea condițiile de persoană asigurată. Or, reieșind din prevederile art. 2 alin. (2), 6 alin.(1), (2), 18 alin.(2), din Legea 289-XV din 22 iulie 2004, privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, precum și din prevederile Regulamentului cu privire la modul de stabilire a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15.11.2002, statutul persoanei asigurate sau neasigurate se determină la data nașterii copilului, iar reclamantul/intimat a fost angajat abia la 23.10.2017, ce se confirmă prin ordinul menționat.

Sub acest aspect, Colegiul a conchis că Casa Națională de Asigurări Sociale, întemeiat a respins cererea intimatului/reclamant Marin Corai, prin care a solicitat stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea copilului XXXX, născută la XXXX, până la vârsta de 3 ani, adică până la 21.10.2020, ca persoană asigurată, din motivul că, la momentul nașterii copilului Marin Corai nu întrunea condițiile legale de acordare a acestui drept prevăzute de Legea nr. 289 din 22 iulie 2004, privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, care la art. 2 alin. (2), prevede că, la prestații de asigurare sociale au dreptul asigurații cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova și șomerii cu drept de ajutor de șomaj. Or, la data nașterii copilului, adică la 21.10.2017 intimatul nu era încadrat în câmpul muncii, respectiv se consideră o persoană neasigurată reieșind din pct. 31 al regulamentului menționat, care prevede că, persoană neasigurată se consideră mama/tata, părintele adoptiv/tutorele care la data nașterii copilului nu este încadrat în câmpul muncii.

Prin urmare, în sensul menționat supra, instanța de apel a apreciat critic argumentul reclamantului/intimat, susținut de instanța de fond, precum că, emiterea ordinului de către Serviciul Vamal la data de 23.10.2017 este un proces tehnic, de fapt Corai Marin a fost angajat în urma promovării cu succes a concursului de angajare, iar emiterea ordinului la 23.10.2017 a avut loc din cauza că 21.10.2017 și 22.10.2017 au fost zile de odihnă (sâmbătă și duminică), deci angajatorul era în imposibilitate de a emite ordinul într-o zi de odihnă, având în vedere faptul că prin înscrierea în carnetul de muncă pe numele reclamantului/intimat din care urmează că a fost angajat la lucru, începând cu 23.10.2017, adică după nașterea copilului, respectiv intimatul nu are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului ca persoană asigurată, având un statut de persoană neasigurată.

Mai mult, Colegiul judiciar a considerat că prevederile art.7 alin.(5) din Legea nr. 289-XV din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, modificate prin Legea nr.311 din 30.11.2018, în vigoare la 01.07.2019 sunt irelevante cazului din considerentul că intimatul nu avea venit asigurat la momentul nașterii copilului, fiind angajat în funcție începând cu 23.10.2017, urmând a fi salariat începând cu această zi, și nicidecum înainte, iar norma

citată prevede baza de calcul a indemnizației de îngrijire în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice sau în toate lunile din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice consecutive imediat premergătoare perioadei incluse în calcul în care s-a realizat venit asigurat, stabilind că perioada de substituie este de cel mult 36 de luni calendaristice consecutive.

La 11 noiembrie 2020 (data de pe plicul poștal), Marin Corai, reprezentat de avocatul Bîrcă Ludmila a contestat cu recurs motivat decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei hotărâri noi privind admiterea acțiunii integral (f.d.94-100).

În motivarea recursului Marin Corai, reprezentat de avocatul Bîrcă Ludmila și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de apel, reiterând în acest sens circumstanțele de fapt și de drept din acțiune.

Suplimentar a invocat că soluția instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante ale cauzei, iar concluziile expuse în decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și a aplicat eronat normele de drept material și anume, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat unele prevederi legale.

Consideră recurentul că, contrar obligației instanței de judecată de a determina toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, instanța de apel a omis să se pronunțe și să dea apreciere tuturor motivelor invocate în apel, fapt ce direct rezultă din prevederile art. 373 alin.(1) și (5) din Codul de procedură civilă. Or, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar, de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (speța Fomin contra Moldovei, hotărârea CEDO din 11 octombrie 2011).

În opinia recurentului prin decizia din 28 octombrie a Curții de Apel Chișinău este privat de dreptul său social, legal dobândit.

Mai mult, recurentul a invocat că ignorarea erorilor enunțate ar însemna nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, ce ar egala cu încălcarea dreptului persoanei la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO și art. 1 Primul Protocol Adițional la CEDO.

La 16 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru notificare copia recursului depus de Marin Corai, reprezentat de avocatul Bîrcă Ludmila, cu explicarea dreptului de a depune referință.

La 09 ianuarie 2021, prin intermediul Oficiului Poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință la recursul depus de Marin Corai, solicitând respingerea recursului (f.d.106-109).

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile

de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 28 octombrie 2020. Marin Corai, reprezentat de avocatul Bîrcă Ludmila, exercitând dreptul de atac în termen, la 11 noiembrie 2020 a depus recursul motivat (f.d.94-100).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Marin Corai, reprezentat de avocatul Bîrcă Ludmila, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Marin Corai, reprezentat de avocatul Bîrcă Ludmila, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh